

RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA

ANRGN IN ANUL 2001

CUPRINS

Introducere

1. *Cadrul juridic de organizare și funcționare*
2. *Competențe și atribuții ale ANRGN*
3. *Procesul de elaborare a reglementărilor ANRGN*
4. *Reglementări emise în cursul anului 2001*
 1. *Licențe și autorizații*
 2. *Reglementări comerciale*
 3. *Prețuri și tarife*
 4. *Reglementări tehnice*
 5. *Avizare acorduri de concesiune*
 6. *Inspecții și control*
 7. *Protecția consumatorilor*
5. *Dezvoltare și consolidare instituțională. Colaborări interne și internaționale*
6. *Relații publice și comunicare*
7. *Prevederi ale reglementărilor în sprijinul armonizării legislației secundare în sectorul gazelor naturale cu cerințele Uniunii Europene*
8. *Remarci finale*

Introducere

Putem afirma că anul 2001 a fost un an marcat de profunde schimbări în sectorul energetic, inclusiv în cel al gazelor naturale, schimbări care au impus o reacție promptă și un nivel ridicat de disponibilitate din partea ANRGN, instituție publică de interes general. Responsabilitatea și profesionalismul personalului implicat în activitatea autorității au contribuit, în mod esențial, la atingerea principiilor caracteristice serviciilor publice: calitate, accesibilitate, simplitate, rapiditate, transparență, mediere și implicare.

Pe parcursul anului 2001, ANRGN a aplicat un pachet de măsuri destinat asigurării condițiilor necesare pentru creșterea eficienței activităților specifice sectorului gazelor naturale. Raportul Anual descrie elocvent eforturile întreprinse în anul trecut pentru crearea și consolidarea unui cadru legislativ capabil să asigure formarea unei piețe competitive și monitorizarea comportamentului agenților economici licențiați din sector, în vederea aplicării standardelor de performanță, asigurării calității serviciilor și, în consecință, pentru a susține încrederea constantă a consumatorilor în demersurile pe care le întreprindem.

În regim de urgență, s-au făcut eforturi considerabile pentru elaborarea reglementărilor și a referențialelor care se impuneau a fi implementate în cadrul societăților din domeniul nostru de activitate. Pe baza propunerilor fundamentate primite de la agenții economici, au fost elaborate criteriile și metodologiile și au fost stabilite principiile generale și condițiile de comportare pentru toți actorii implicați în sectorul gazelor naturale: producători interni, transportator, distribuitori și prestatori de servicii. În baza fundamentărilor primite de la agenții economici, au fost analizate, avizate și aprobate prețurile reglementate. Într-o primă etapă au fost eliminate disfuncționalitățile existente anterior prin promovarea unui preț unic. În cea de-a doua etapă, s-a făcut prima diferențiere a prețurilor reglementate, în funcție de soluțiile tehnice de alimentare a consumatorilor și de serviciile efectiv prestate de către societățile de distribuție licențiate, ceea ce a determinat diminuarea prețurilor pentru consumatorii captivi conectați direct la sistemul național de transport al gazelor naturale.

Piața națională a gazelor naturale, aflată într-un proces de formare și continuă transformare, a impus aplicarea procesului de liberalizare, cu începere de la 1 august 2001. În segmentul de 10% de piață liberă creat, au fost acreditați, pe baza prevederilor din metodologia elaborată în cadrul autorității, 17 consumatori eligibili. Formarea și consolidarea pieței libere constituie cheia unor avantaje considerabile, dintre care cele mai importante sunt: creșterea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale, facilitarea tranzacțiilor pe piața liberă dintre furnizorii licențiați și consumatorii eligibili, îmbunătățirea sistemului de dispecerizare și distribuție, optimizarea parametrilor de livrare a gazelor naturale prin precizarea punctuală a cantităților și presiunilor de livrare prin relația contractuală directă client-furnizor. Acesta este motivul pentru care ANRGN a fundamentat mărirea gradului de deschidere al pieței cu încă 15% pentru anul 2002.

ANRGN a avut disponibilitatea și deschiderea necesară dialogului constructiv cu instituțiile statului, cu asociațiile patronale și sindicale, cu societățile implicate și cu persoanele fizice interesate și, în numeroase cazuri, a găsit și a promovat soluții amiabile pentru rezolvarea unor litigii, în calitate de mediator.

Luând în considerație cele de mai sus, se poate afirma că am ales o abordare și o direcție corectă de dezvoltare, altfel spus suntem pe drumul cel bun. Optimismul acestei afirmații este susținut de faptul că actuala piață de gaze naturale promite o dinamică ascendentă pe termen mediu și lung.

Este momentul în care simt nevoia să mulțumesc tuturor celor care ne-au sprijinit în realizarea etapelor previzionate în programul nostru de dezvoltare, personalului autorității care, în multe situații, a desfășurat o activitate susținută sub presiunea unor situații de urgență și, bineînțeles, agenților economici din sector și consumatorilor care au dat dovadă de înțelegere și care și-au manifestat încrederea în imparțialitatea, transparența și corectitudinea serviciilor prestate de către întreg colectivul ANRGN.

Radu Gheorghe

Președinte ANRGN

1. Cadrul juridic de organizare și funcționare

Ordonanța Guvernului nr. 60/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 463/2001, reglementează sectorul de gaze naturale, consacrand noile relații comerciale între agenții economici care acționează pe piața de gaze naturale din România, prin introducerea concurenței la acest nivel. În acest nou context legislativ a fost demarat procesul de armonizare a legislației române privind sectorul gazelor naturale cu legislația comunitară din cadrul programului de integrare a României în Uniunea Europeană.

Pentru realizarea acestor deziderate a fost înființată Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale, cadrul instituțional constituindu-l Ordonanța Guvernului nr. 41/2000 și legea de aprobare nr. 791/29.12.2001. Conform prevederilor legale menționate, ANRGN este o instituție publică cu personalitate juridică, având misiunea de a elabora, aplica și de a urmări sistemul de reglementări, necesar pentru funcționarea sectorului și a pieței gazelor naturale în condiții de eficiență, siguranță, concurență, transparență și protecție a consumatorilor și a mediului.

Veniturile extrabugetare obținute din tarifele percepute pentru acordarea de autorizații și licențe, au permis ANRGN să-și desfășoare activitatea în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 5/15.01.2001.

În îndeplinirea atribuțiilor sale, președintele ANRGN este asistat de Consiliul Consultativ. Acesta este compus din nouă membri numiți prin Ordin al ministrului industriei și resurselor pe baza propunerilor primite din partea asociațiilor patronale din domeniul gazelor naturale, a societăților de transport, de înmagazinare și de distribuție, a asociațiilor consumatorilor de gaze naturale, precum și din specialiști din cadrul Ministerului Industriei și Resurselor și din învățământul superior de specialitate. Rolul Consiliului Consultativ constă în armonizarea intereselor agenților economici din sectorul gazelor naturale cu cele ale consumatorilor de gaze, evaluarea impactului pe care îl au reglementările și sprijinirea ANRGN prin recomandări și propuneri în vederea îmbunătățirii acestora.

2. Competențe și atribuții ale ANRGN

Conform prevederilor O.G. nr. 41/2000, principalele atribuții și răspunderi ale ANRGN sunt:

- emite, modifică, suspendă sau, după caz, retrage autorizațiile și licențele pentru agenții economici existenți în sectorul gazelor naturale, precum și pentru cei care vor apărea ca urmare a deschiderii pieței de gaze naturale;
- avizează clauzele și condițiile acordurilor de concesiune ale sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale, precum și pe cele ale acordurilor din domeniul de activitate;
- stabilește și aprobă contractele-cadru dintre agenții economici din sectorul gazelor naturale privind vânzarea, achiziția, transportul, tranzitul, înmagazinarea și distribuția de gaze naturale, precum și pe cele de furnizare de gaze naturale la consumatorii finali;

- elaborează Regulamentul pentru acreditarea consumatorilor eligibili de gaze naturale;
- emite norme tehnice, la propunerea agenților economici din sectorul gazelor naturale, necesare pentru funcționarea eficientă și transparentă a sistemului național de transport, a altor sisteme de transport, precum și a sistemelor de distribuție a gazelor naturale;
- aprobă Regulamentul de programare și dispecerizare a Sistemului național de transport al gazelor naturale, elaborat de către operatorul acestuia;
- reglementează accesul nediscriminatoriu la sistemul de transport și/sau de distribuție pentru consumatorii eligibili, stimulând competiția în furnizarea gazelor naturale;
- elaborează Regulamentul privind acordarea licențelor și a autorizațiilor în sectorul gazelor naturale, prin care vor fi stabilite procedurile, termenele și condițiile de acordare, de suspendare, de retragere sau de modificare a acestora;
- stabilește criteriile și metodele pentru calculul prețurilor și al tarifelor reglementate, în sectorul gazelor naturale, având în vedere protejarea intereselor consumatorilor de gaze naturale;
- urmărește încheierea și respectarea contractelor de concesiune din domeniul gazelor naturale și se autosizează în vederea protejării părților contractante, în condițiile legii;
- urmărește aplicarea standardelor de calitate în domeniul serviciilor specifice sectorului gazelor naturale și ia măsuri pentru adaptarea acestora ori de câte ori constată neconcordanțe;
- elaborează Metodologia de emitere a atestatelor tehnice în sectorul gazelor naturale și participă, împreună cu organismele abilitate de lege, la activitatea de agrementare tehnică a produselor, procedurilor și echipamentelor noi, precum și la cea de autorizare și acreditare a laboratoarelor de analiză și încercări din domeniul gazelor naturale;
- controlează aplicarea și respectarea deciziilor proprii de către agenții economici din sectorul gazelor naturale și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;
- elaborează Regulamentul pentru verificarea și autorizarea agenților economici și a personalului care desfășoară activități de proiectare și execuție în domeniul gazelor naturale;
- elaborează, în conformitate cu prevederile legale, regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniu;
- propune organelor competente măsuri de prevenire și eliminare a abuzului de poziție dominantă în domeniul de activitate, în vederea respectării reglementărilor cu privire la acces, concurență și la transparență;
- elaborează Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Consultativ al ANRGN și a Comitetului de Reglementare.

3. Procesul de elaborare a reglementărilor ANRGN

Din dorința de a se asigura o cât mai mare transparență în procesul de reglementare a sectorului și a pieței gazelor naturale, precum și pentru a antrena agenții economici

reglementați în acest demers interactiv, ANRGN a elaborat Normele procedurale privind emiterea reglementărilor, aprobate prin Decizia internă a președintelui ANRGN nr. 100/2001.

Normele procedurale privind emiterea reglementărilor stabilesc în principal tipurile de reglementări, programarea activității de elaborare a reglementărilor, etapele procedurale privind emiterea reglementărilor, precum și procedura de modificare și/sau completare a reglementărilor emise de către ANRGN.

La baza elaborării actelor normative din anul de referință 2001, ANRGN a avut în vedere atât prevederile legislației primare, cât și propunerile și observațiile venite din partea agenților economici.

Termenii de referință ai reglementărilor, documentele de discuție și proiectele acestora au fost remise agenților din sector, precum și instituțiilor publice interesate, pentru formularea de amendamente. De asemenea, ANRGN a inițiat întrevederi cu partenerii de dialog pentru a clarifica punctele de vedere în divergență.

Consiliul Consultativ a avut o contribuție deosebită la realizarea sarcinilor asumate de instituția noastră, asistând ANRGN în activitatea de reglementare.

Potrivit prevederilor O.G. nr. 41/2000 și legii de aprobare a acesteia (Legea nr. 791/2001), președintele ANRGN emite ordine și decizii. Ordinele și deciziile cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, putând fi atacate în contencios administrativ.

În cursul anului 2001, ANRGN a emis 29 de reglementări cu caracter normativ - anexa nr. 1 (ordine și decizii publicate în M.Of. al României, Partea I). În urma publicării acestor acte normative s-au înregistrat zece acțiuni în contencios administrativ. Dintre acestea, șapte au fost respinse de către instanță, iar trei se află în curs de soluționare.

De asemenea, legislația secundară emisă de ANRGN este pusă la dispoziția celor interesați, și în format electronic, putând fi accesată pe site-ul instituției www.anrgn.ro.

4. Reglementări emise în cursul anului 2001

4.1. Licențe și autorizații

Acordarea de autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale a fost organizată, în perioada care face obiectul raportului, pe baza următoarelor acte normative:

1. Hotărârea Guvernului nr. 784/2000 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;
2. Ordinul nr. 15/2001 al ministrului industriei și resurselor privind aprobarea Regulamentului pentru autorizarea și verificarea personalului care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale și a Regulamentului pentru autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare și execuție în sectorul gazelor naturale;

3. Decizia nr. 312/2001, completată prin Decizia nr. 377/2001, a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale privind licența provizorie în sectorul gazelor naturale.

Regulamentul privind acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale se aplică persoanelor juridice care solicită acordarea unei autorizații pentru inițierea înființării, funcționarea și modificarea unor capacități de producție, transport, înmagazinare/stocare, tranzit, dispecerizare și distribuție a gazelor naturale sau a unei licențe pentru a desfășura activități comerciale de furnizare, transport, înmagazinare/stocare, tranzit, dispecerizare și distribuție în sectorul gazelor naturale.

În baza prevederilor H.G. nr. 784/2000, în cursul anului 2001 au fost acordate un număr de:

- 15 autorizații de inițiere a înființării distribuției de gaze naturale;
- 7 autorizații de funcționare a distribuției de gaze naturale;
- 7 licențe de distribuție a gazelor naturale;
- 1 licență de dispecerizare a gazelor naturale;
- 22 licențe de furnizare a gazelor naturale (din care șapte pentru furnizarea gazelor naturale ca serviciu public obligatoriu);
- 2 licențe de înmagazinare a gazelor naturale;
- 1 licență de transport al gazelor naturale;
- 1 licență de tranzit a gazelor naturale.

Informațiile detaliate privind licențele și autorizațiile acordate, rubricate anterior, sunt prezentate în anexa nr. 2.

În primul rând, au fost licențiate societățile comerciale care la data intrării în vigoare a actului normativ mai sus menționat desfășurau activități comerciale de furnizare, transport, înmagazinare/stocare, tranzit, dispecerizare și distribuție în sectorul gazelor naturale.

Condițiile-cadru de valabilitate a licențelor de furnizare, de înmagazinare, de transport și de distribuție a gazelor naturale au fost definitive prin consultări cu părțile interesate.

Aceste condiții de valabilitate a licențelor conțin prevederi referitoare la drepturile și obligațiile conferite titularului de licență, asigurarea egalității de tratament a participanților la piața gazelor naturale, prezervarea mediului concurențial normal în domeniu, asigurarea accesului la sistemele de transport, înmagazinare/stocare și de distribuție a gazelor naturale, respectarea standardelor de performanță privitoare la calitatea serviciului de furnizare a gazelor naturale.

În premieră, în România, societăți comerciale cu capital privat au obținut licențe de distribuție și de furnizare a gazelor naturale pentru sisteme de distribuție care au fost puse în funcțiune în anul 2001.

Au fost respinse solicitările de acordare de licențe și/sau autorizații unui număr de patru societăți comerciale, datorită neîndeplinirii condițiilor din Regulament (conform anexei nr. 3).

Acordarea de autorizații agenților economici care desfășoară activități de proiectare și execuție a unor capacități de producție, de transport, de înmagazinare, de distribuție și de utilizare a gazelor naturale se realizează conform prevederilor Regulamentului pentru autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare și execuție în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul ministrului industriei și resurselor nr. 15/2001.

Un număr de 977 agenți economici au solicitat autorizații, dintre aceștia 583 au fost verificați și autorizați, pentru una sau mai multe activități, ANRGN acordând 1.414 autorizații (conform anexei nr. 4).

Condițiile de valabilitate definitive și particularizate pentru toate tipurile de autorizații conțin prevederi referitoare la drepturile și obligațiile conferite titularului de autorizație pentru a asigura desfășurarea unor activități performante de proiectare și execuție în sectorul gazelor naturale, care să diminueze factorul de risc.

Perioada de provizorat a autorizațiilor acordate înainte de intrarea în vigoare a Ordinului nr. 15/2001 s-a încheiat la finele anului 2001.

În perioada mai-iulie 2001, au fost organizate examenele de verificare în vederea verificării/testării și autorizării persoanelor fizice pentru activitățile de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale, în scopul promovării competenței profesionale a personalului din domeniu. Pentru scurtarea duratei de examinare, au fost constituite cinci comisii de examinare pentru 21 de centre de examinare pe întreg teritoriul țării. În baza examenelor au fost autorizate 8.840 persoane. Ultima sesiune de examinare a fost organizată, în șapte centre din țară, în luna decembrie a anului 2001.

În perioada de referință, au fost acordate licențe provizorii unui număr de 14 agenți economici în vederea participării la licitațiile de concesiune a serviciilor de distribuție a gazelor naturale și a bunurilor aferente, organizate de consiliile locale din 93 localități.

Numărul tot mai mare de solicitări din partea diferiților agenți economici de la începutul trimestrului III al anului 2001 pentru obținerea licențelor provizorii impuneau alocarea unor cantități suplimentare importante de gaze naturale din producția internă pentru distribuțiile ce urmau să fie înființate. Având în vedere că alocarea de noi cantități de gaze naturale pentru distribuții conduce la dezechilibrarea raportului surse/consum, în special datorită declinului accentuat al producției interne de gaze naturale, a fost necesară impunerea condiției de asigurare a surselor de gaze naturale din producția internă pentru aceste distribuții în procentele prevăzute de Operatorul de piață.

Datorită neîndeplinirii cerințelor legale, au fost respinse 13 cereri de acordare a licenței provizorii.

În majoritatea cazurilor, documentele depuse de solicitanți au necesitat completări ale documentației de bază, fapt care a avut drept consecință repetarea analizei și prelungirea procesului de autorizare.

În urma implementării, în cursul anului 2001, a prevederilor actelor normative pentru acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale, a rezultat, evident, necesitatea revizuirii regulamentelor respective. Revizuirea a fost solicitată și de către

agenții economici din sector, fapt ce a determinat cuprinderea în programul pentru 2002 al ANRGN a revizuirii și completării acestora.

4.2. Reglementări comerciale

În baza atribuțiilor conferite de lege, ANRGN a elaborat, în cursul anului 2001, 11 acte normative cu caracter comercial, prevăzute în anexa nr. 5.

Contractele-cadru de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii captivi sunt structurate în funcție de clasa de consumatori avută în vedere: rezidențiali, industriali, comerciali, precum și consumatori din sectorul distribuției districtuale a agentului termic. Sub aspectul naturii juridice, suntem în prezența unor contracte de adeziune, cu alte cuvinte obligatorii, părțile neavând posibilitatea, sub sancțiunea nulității absolute, să deroge de la clauzele acestora. Sunt exceptate acele clauze lăsate la latitudinea părților contractante: delimitarea instalațiilor, durata contractului, modalitățile de plată.

Regulamentul pentru acreditarea consumatorilor eligibili de gaze naturale conține cerințele și criteriile legale care sunt obligatorii pentru acreditarea drept consumator eligibil. Având în vedere că potențialii consumatori eligibili au posibilitatea să se orienteze către orice furnizor de gaze naturale, s-a urmărit impunerea unor condiții obligatorii, în acord cu Directiva 98/30/EC privind reguli comune pentru piața internă de gaze naturale. Cerințele sunt de natură tehnologică, juridică și economico-financiară, în timp ce criteriile sunt destinate ierarhizării consumatorilor eligibili în Lista centralizată. Regulamentul conține, de asemenea, procedura care trebuie îndeplinită de către cei interesați, precum și căile de atac lăsate la îndemâna acestora.

Contractul-cadru de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pentru consumatorii eligibili este destinat consumatorilor de gaze naturale acreditați drept eligibili de către ANRGN. Din punct de vedere al naturii juridice, suntem în prezența unui contract negociat, având în vedere că se adresează segmentului de piață liberă. În cuprinsul contractului este prevăzută și ipoteza contractării de gaze naturale din surse externe, conform regulilor INCOTERMS și convenției tehnice de exploatare, elaborată de transportator. Prezentul contract conține un capitol distinct consacrat garanțiilor, cumpărătorul fiind obligat să prezinte vânzătorului un instrument financiar de garantare a plăților. Elementul de noutate introdus prin acest contract rezidă în soluționarea eventualelor neînțelegeri precontractuale de către ANRGN, conform unei metodologii proprii ce va fi promovată în viitorul apropiat.

Standardul de performanță pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale, realizat de operatorii de distribuție, reglementează indicatorii de performanță care trebuie îndepliniți pentru asigurarea unui asemenea serviciu. Prin intermediul acestei reglementări sunt stabiliți indicatori și niveluri de performanță privind:

- a. racordarea consumatorilor la sistemul de distribuție a gazelor naturale;
- b. contractarea gazelor naturale;
- c. măsurarea, facturarea și încasarea contravalorii gazelor naturale furnizate;
- d. respectarea clauzelor din contractele-cadru de furnizare, cu privire la condițiile de calitate a gazelor naturale;
- e. asigurarea siguranței și continuității în furnizare, în conformitate cu prevederile contractuale;

- f. transparența relațiilor contractuale dintre furnizor și consumator, inclusiv sub aspectul soluționării reclamațiilor;
- g. prestarea de servicii conexe serviciului de furnizare: informare, consultanță, executare de lucrări la consumatori, incluzând verificarea instalațiilor de utilizare etc.

Prin Decizia președintelui ANRGN nr. 133/04.06.2001 a fost stabilit gradul inițial de deschidere a pieței interne a gazelor naturale, reprezentând 10% din consumul intern total de gaze naturale aferent anului 2000. În baza acestei reglementări, coroborată cu Regulamentul pentru acreditarea consumatorilor eligibili de gaze naturale, a fost aprobată Lista centralizată a consumatorilor eligibili, publicată în Monitorul Oficial al României.

Contractul-cadru de achiziție a gazelor naturale se aseamănă, sub aspectul naturii juridice, cu prevederile contractului-cadru de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pentru consumatorii eligibili, cu următoarele particularități:

- a. părțile contractante sunt producătorul/furnizorul (pe de o parte) și furnizorul/distribuitorul (pe de altă parte);
- b. contractul se perfectează pentru o durată de minimum 3 ani, cu posibilitatea prelungirii termenului convenit inițial, pentru perioade de minimum 1 an;
- c. achizițiile de gaze naturale trebuie să se încadreze în limita de $\pm 10\%$ din cantitatea contractată, conform programului de livrări; în caz contrar, înregistrarea unor variații mai mari în cadrul procesului de livrare/achiziție nu și-ar mai avea temeiul în prevederile acestui contract.

Contractul-cadru de transport al gazelor naturale are ca obiect prestarea acestui serviciu de către operatorul Sistemului Național de Transport (SNT), atât sub aspectul rezervării capacității de transport, cât și al transportului efectiv. Conform O.G. nr. 60/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 463/2001, rezervarea capacității de transport revine furnizorului. Cu alte cuvinte, contractul de transport se încheie între furnizor și transportator, tariful de transport fiind ulterior inclus în prețul de vânzare-cumpărare către consumatorii eligibili. În cazul în care gazele naturale contractate sunt livrate în frontiera de stat (livrare DAF), contractul de transport se poate încheia în mod excepțional de către consumatorul eligibil beneficiar. Pentru segmentul reglementat al pieței de gaze naturale, contractul de transport se încheie între transportator și societatea distribuitoare, titulară a licenței de furnizare.

Prin contractul-cadru de distribuție a gazelor naturale s-a urmărit reglementarea raporturilor contractuale dintre societățile de distribuție, prestatoare ale serviciului de distribuție, și consumatorii eligibili. În cazul consumatorilor captivi, contractul de distribuție nu se justifică, tariful de distribuție fiind inclus în prețul final de furnizare.

Actualul Regulament pentru acreditarea consumatorilor eligibili de gaze naturale, aprobat prin Decizia președintelui ANRGN nr. 946/18.12.2001, abrogă reglementarea anterioară, respectiv Decizia președintelui ANRGN nr. 2/16.11.2000. Regulamentul de față realizează o mai bună circumstanțiere a cerințelor și a criteriilor de eligibilitate, introducând prevederi distincte referitoare la acreditarea consumatorilor finali din sectorul producerii de energie electrică și din sectorul distribuției districtuale a agentului

termic, inclusiv privitoare la reconfirmarea acreditării consumatorilor eligibili și la retragerea acreditării. La elaborarea acestui document au fost avute în vedere dispozițiile Directivei 98/30/EC.

Standardul de performanță pentru furnizarea gazelor naturale pe piața angro stabilește indicatori și niveluri de performanță pentru realizarea activității de furnizare a gazelor naturale pe piața angro, după modelul celor prevăzuți în Decizia președintelui ANRGN nr. 78/15.03.2001. Principalul element de diferențiere dintre cele două standarde de performanță constă în sfera de aplicabilitate, în sensul că ultima reglementare promovată are ca obiect piața liberă de gaze naturale.

4.3. Prețuri și tarife

Potrivit competențelor acordate, ANRGN a procedat în cursul anului 2001 la implementarea unui nou sistem de prețuri și tarife, diferențiate pe categorii de consumatori, care să elimine într-o cât mai mare măsură subvențiile încrucișate dintre categoriile de consumatori și care să reflecte costurile efective ale furnizării gazelor naturale către fiecare din aceste categorii. Implementarea acestui sistem a fost efectuată în etape, pe parcursul anului 2001, urmând a se continua și în anul 2002.

ANRGN a elaborat “Criteriile și metodele pentru stabilirea prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale”, aprobat prin Decizia președintelui ANRGN nr. 79/2001.

Totodată, a fost promovat Ordinul comun ANRGN și ANRM nr. 75/37/2001 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru consumatorii captivi din sectorul gazelor naturale.

Aceste reglementări au constituit prima etapă în implementarea noului sistem de prețuri și tarife în sectorul gazelor naturale și au creat instrumentele necesare ANRGN pentru începerea activității de reglementare a prețurilor aplicabile consumatorilor captivi de gaze naturale.

Prin reglementările menționate au fost realizate următoarele:

- a. elaborarea ghidului de implementare a cadrului general prevăzut de lege pentru stabilirea prețurilor și a tarifelor în sectorul gazelor naturale;
- b. implementarea metodei “valoarea serviciului” ca principiu de fundamentare și calcul a tarifelor pentru serviciile de sistem – transport, înmagazinare, distribuție;
- c. stabilirea tarifelor pentru serviciile de transport, înmagazinare și distribuție la un nivel unic, nediferențiat în funcție de producătorul de gaze naturale.

Aceste abordări au permis emiterea Ordinului președintelui ANRGN nr. 124/2001 prin care, pentru prima dată, au fost stabilite prețuri reglementate pentru consumatorii captivi de gazele naturale, nediferențiate în funcție de proveniența gazelor naturale, din producția internă sau din import. Ulterior a fost emis Ordinul președintelui ANRGN nr. 216/2001 prin care au fost aduse la același nivel prețurile gazelor naturale furnizate consumatorilor casnici și industriali.

Cea de a doua etapă a constat în diferențierea prețurilor și a tarifelor în funcție de soluțiile tehnice de alimentare a consumatorilor. Astfel, ANRGN a identificat trei soluții de alimentare a consumatorilor din:

- a. sistemul național de transport;
- b. sistemele de producție (câmpurile petrolifere) ale producătorilor, prin intermediul unor conducte directe și/sau rețele de distribuție de dimensiune redusă;
- c. sistemele de distribuție clasică.

Pentru soluțiile de alimentare a) și c) au fost deja stabilite tarife diferențiate, fundamentate de distribuitorii licențiați pe baza serviciilor efectiv prestate și a costurilor justificate, fiind aprobate și prețuri reglementate diferențiate, prin Ordinul comun ANRGN și ANRM nr. 438/148/2001 privind aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale.

Pentru perioada sezonului rece, prin prețurile și tarifele promovate, ANRGN a menținut, în termeni reali, prețul gazelor naturale la nivelul stabilit conform Ordinului nr. 438/148/2001, aplicându-se doar corecții în funcție de cursul valutar și indicele prognozat al inflației.

Acest principiu a fost menținut și la elaborarea și promovarea Ordinului comun ANRGN și ANRM nr. 865/195/2001, prin care prețurile și tarifele au fost ajustate la cursul mediu leu/USD pentru trim. I al anului 2002.

În paralel, a fost stabilit și nivelul tarifului reglementat pentru serviciul de înmagazinare a gazelor naturale, în depozitele subterane, operate de S.N.G.N. ROMGAZ S.A. Mediaș. Astfel, a fost emis Ordinul comun ANRGN și ANRM nr. 645/184/2001, prin care a fost eliminat tariful de tip timbru de 2,5 USD/1000 mc practicat până la data emiterii ordinului.

Evoluția prețurilor și a tarifelor reglementate în cursul anului 2001 este prezentată în anexele nr. 6 și 7, împreună cu actele emise de autoritate în acest sens.

4.4. Reglementări tehnice

În domeniul reglementărilor tehnice s-a acordat atenție deosebită reglementărilor care privesc siguranța în funcționare a Sistemului Național de Transport, în asigurarea securității și continuității în furnizarea gazelor naturale și a condițiilor tehnice de realizare și respectare a clauzelor din contractele de transport și de achiziție a gazelor naturale.

Astfel, ANRGN, a monitorizat elaborarea și a aprobat:

- a. Regulamentul pentru programare, funcționare și dispecerizare a Sistemului Național de Transport;
- b. Acordul Tehnic privind exploatarea punctelor de predare/preluare comercială a gazelor naturale.

Regulamentul de programare, funcționare și dispecerizare a Sistemului Național de Transport al gazelor naturale (RPFN al SNT) a fost elaborat de SNTGN TRANSGAZ S.A. Mediaș și aprobat prin decizia președintelui ANRGN nr. 52/23.01.2001.

Acest regulament:

- a. urmărește efectuarea serviciilor de transport și de dispecerizare operativă și de calitate, în condiții de siguranță, eficiență, transparență și de protecție a mediului, prin asigurarea condițiilor de exploatare, funcționare, programare și dispecerizare a procesului de transport;
- b. stabilește atribuțiile și responsabilitățile operatorilor licențiați și a consumatorilor eligibili în activitățile de programare, funcționare și dispecerizare, programarea unităților/capacităților supuse dispecerizării, tratarea accesului la sistem, a restricțiilor și a manevrelor de sistem;
- c. stabilește modul de programare a surselor și a consumului de gaze naturale cu stabilirea ordinii de prioritate și tratarea excepțiilor.

Acordul tehnic privind exploatarea punctelor de predare/preluare comercială a gazelor naturale a fost elaborat de SNTGN TRANSGAZ S.A. Mediaș și aprobat prin decizia președintelui ANRGN nr. 260/03.08.2001, făcând parte integrantă din contractul de transport și din contractul de achiziție a gazelor naturale.

Acest acord stabilește condițiile privind dotarea tehnică minimă a punctelor de predare/preluare comercială, drepturile și obligațiile părților contractante privind exploatarea acestora, precum și metodele și mijloacele de măsurare (contoare, sisteme și echipamente de măsurare), formulele utilizate pentru determinarea cantităților de gaze naturale, metodele și mijloacele de determinare a parametrilor de calitate a gazelor naturale.

4.5. Avizare acorduri de concesiune

O importanță deosebită a fost acordată activității de monitorizare, control și inventariere a activității de concesiune a serviciilor și/sau a bunurilor aferente rețelelor de distribuție, de către Consiliile Locale, aflate în diferite stadii de construire, distribuții aprobate prin Hotărâri ale Guvernului României, în anii anteriori, pe baza studiilor de fezabilitate, avizate exclusiv de către S.C. DISTRIGAZ NORD S.A. Târgu Mureș și S.C. DISTRIGAZ SUD S.A. București.

Pe lângă acțiunile de informare a Prefecturilor și Consiliilor Județene și de atenționare a Consiliilor Locale, privind organizarea licitațiilor pentru concesiunea serviciilor și/sau a bunurilor aferente, ANRGN a inițiat proiectul privind clauzele obligatorii din contractul de concesiune a serviciilor de distribuție și/sau a bunurilor aferente și a prevăzut condiții asiguratorii din partea viitorilor distribuitori privind sursele de gaze necesare pentru îndeplinirea serviciului public obligatoriu.

În urma licitațiilor organizate de consiliile locale din diferite zone ale țării, au fost analizate și avizate un număr de 55 contracte de concesiune solicitate de diverși agenți economici, autohtoni sau străini (anexa nr. 8).

4.6. Inspecții și control

Pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale, cu implicații directe asupra calității lucrărilor și serviciilor, ANRGN a întreprins o serie de acțiuni de control.

La baza acțiunilor întreprinse a stat Decizia președintelui ANRGN nr. 54/2001 pentru aprobarea Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în sectorul gazelor naturale.

În anul 2001 a fost efectuat un număr de 33 de acțiuni de control, la persoane fizice și juridice, acționându-se în conformitate cu prevederile legale. În urma acestor acțiuni, au fost suspendate opt autorizații de funcționare și au fost sancționate contravențional patru persoane fizice (anexa nr. 9).

De asemenea, în urma sesizărilor primite s-au întocmit 106 adrese, către persoane fizice, asociații de proprietari, administrații locale și instituții de stat (Avocatul Poporului, Direcția Generală de Petrol și Gaze din cadrul MIR, Consilierul de Stat al Primului Ministru), în vederea documentării, analizării și rezolvării acestora.

Reprezentanți ai ANRGN au participat la un seminar-dezbatere, inițiat de Fundația Acțiunea Civică, pe tema serviciului de distribuție a gazelor naturale, la care au fost prezenți specialiști din partea administrației publice locale, MLPTL, MIR, delegați ai asociațiilor de proprietari și ai agenților economici din sectorul gazelor naturale.

În baza reglementărilor din sectorul gazelor naturale, s-au organizat acțiuni de colaborare operativă cu ANRE și s-a stabilit necesitatea întocmirii unui plan de acțiune comun, în vederea respectării prevederilor legale de către agenții economici care utilizează gazele naturale ca agent primar.

Având în vedere numărul foarte mare al agenților economici care au solicitat/obținut autorizații/licențe conform prevederilor Ordinului MIR nr. 15/2001 și conform prevederilor H.G. nr. 784/2000, s-a analizat necesitatea și oportunitatea înființării inspectoratelor teritoriale. Scopul inspectoratelor teritoriale este de a controla și verifica operativ respectarea cadrului legal de către agenții economici, de a contribui la armonizarea relațiilor dintre agenții economici din sector și diversele categorii de consumatori și de a contribui la informarea permanentă, respectiv, la educația acestora din urmă.

4.7. Protecția consumatorilor

Un obiectiv important în activitatea ANRGN l-a constituit asigurarea și stimularea prin reglementări a calității serviciilor prestate de furnizorii și distribuitorii de gaze naturale, și anume elaborarea Standardului de performanță pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale realizat de operatorii de distribuție și a Standardului de performanță pentru furnizarea gazelor naturale pe piața angro. Condițiile de valabilitate ale licențelor stipulează, în mod clar, necesitatea respectării standardelor de performanță pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale și obligativitatea tuturor titularilor de a prezenta rapoarte anuale referitoare la realizarea indicatorilor de performanță.

Prin introducerea standardelor de performanță s-au avut în vedere următoarele:

- a. asigurarea pârghiilor necesare reglementatorului pentru îmbunătățirea serviciului prestat de către operatorii licențiați, permițând compararea rezultatelor diferiților agenți economici;
- b. asigurarea protecției consumatorilor prin impunerea respectării anumitor limite referitoare la parametri, racordarea/conectarea – accesul la sisteme al consumatorilor, măsurarea și gestiunea gazelor naturale, numărul de întreruperi, timpul reluării furnizării, duratele de restabilire a conectării, promptitudinea cu care se răspunde la reclamațiile consumatorilor.

În cursul anului 2001 au fost înregistrate, din partea consumatorilor casnici, 30 de sesizări prin care aceștia solicitau lămuriri referitoare la probleme de legislație, reclamau refuzul distribuitorului de a permite accesul la rețeaua de distribuție, solicitau micșorarea prețului la gazele naturale. De asemenea, au fost primite 150 de sesizări din partea agenților economici care, suplimentar față de consumatorii casnici, reclamau varii situații conflictuale.

De regulă, din analiza sesizărilor nu s-au constatat abateri grave sau încălcări ale legislației în vigoare, ci mai degrabă lipsa de informare, comunicare și, poate, unele abuzuri în interpretarea, de către titularii de licență din sector, a reglementărilor în vigoare. Modul de rezolvare a sesizărilor a fost diferit, funcție de problemele abordate: de la răspunsuri în scris cuprinzând lămuriri, explicații și referiri la legislația în vigoare, până la discuții directe cu părțile implicate, medieri și formulări de recomandări.

5. Dezvoltare și consolidare instituțională. Colaborări interne și internaționale

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale își desfășoară activitatea curentă în temeiul Regulamentului de organizare și funcționare, aprobat în condițiile legii. Activitatea este structurată pe departamente, direcții și servicii după cum urmează:

1. Departamentul Licențieri, Autorizări, Reglementări Tehnice:

- Direcția Licențieri, Autorizări, Atestări Tehnice;
- Serviciul Asigurarea Calității și Protecția Mediului;
- Direcția Reglementări Tehnice;
- Serviciul Sesizări, Reclamații Consumatori;

2. Departamentul Prețuri, Tarife, Reglementări Comerciale și Protecția Consumatorilor:

- Direcția Prețuri, Tarife, Metodologii;
- Direcția Reglementări Comerciale și Prevenire a Abuzului de Poziție Dominantă;
- Direcția Avizare, Urmărire Acorduri de Concesiune;

3. *Departamentul Strategii, Dezvoltare, Programe:*

- Direcția Strategie, Analiză, Programe;
- Serviciul Relații Publice, Comunicare și Imagine;
- Serviciul Cooperare Internațională;
- Serviciul Sisteme Informatice și Baze de Date;

4. *Direcția Economică:*

- Serviciul Buget, Resurse Financiare;
- Serviciul Financiar-Contabil;
- Serviciul Administrativ, Suport Tehnic.

5. *Direcția Inspecții, Control, Auditare;*

6. *Serviciul Legislație, Contencios;*

7. *Serviciul Resurse Umane.*

În structura organizatorică figurează și un Cabinet al Președintelui.

Precizările de mai sus se regăsesc în organigrama care face parte integrantă din Regulamentul de organizare și funcționare al ANRGN și care este prezentată în anexa nr. 10. La începutul anului 2001, în cadrul ANRGN activau 22 de angajați. În cursul anului, s-au ocupat prin transfer, concurs sau interviu, după caz, o mare parte din posturile prevăzute, ajungându-se până la finele anului 2001 la un numeric de 43 de persoane, din care 20 de ingineri, 10 economiști, 7 consilieri juridici, 2 informaticieni, 4 persoane reprezentând personal auxiliar.

Din totalul de 43 de persoane, 10 au fost recrutate, prin concurs, în luna iunie, conform proiectului PHARE RO 9805-01-01-01 „Asistență pentru înființarea și funcționarea ANRGN”, angajarea în cadrul autorității făcându-se cu data de 14.12.2001.

Cele 10 persoane au urmat un program de instruire, organizat în mai multe etape, de firmele Nomisma, CONSULECTRA și KANTOR, program la care au participat și angajați ai ANRGN.

Specialiști din cadrul ANRGN au participat la cursuri sau stagii de instruire, cu diferite tematici, organizate de Institutul postuniversitar de instruire și dezvoltare – Bruxelles, Scuola Mattei – Milano și autorități federale din Renania de Nord - Westfalia.

De asemenea, ANRGN a organizat cursuri de instruire cu teme: „Sistemul de management al calității-cerințe ISO 9001:2000” și „Audit intern pentru sistemul de management al calității”. Cursurile au fost susținute în mai multe etape, participanții fiind specialiști din serviciile implicate în implementarea sistemului de management al calității din cadrul S.C. DISTRIGAZ SUD S.A. București.

Totodată, ANRGN a beneficiat în anul 2001 de programul de asistență PHARE – RO 9805-01-01-01 intitulat: “Asistență pentru înființarea Autorității de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale în România”, derulat de consorțiul CONSULECTRA – Germania, KANTOR – Grecia și Nomisma Italia. Obiectivele urmărite s-au referit la organizarea și funcționarea ANRGN, revizuirea metodologiilor de tarifare, regimul de

acordare a licențelor și autorizațiilor, cerințele necesare pentru obținerea statutului de consumator eligibil de gaze, revizuirea legislației secundare ș.a.

În cursul aceluiași an, a fost derulat, împreună cu firma NEXANT, programul cu finanțare nerambursabilă USAID intitulat “Asistență pentru reglementarea și restructurarea sectorului gazelor naturale (2000 - 2002)”, program care a urmărit analiza cadrului legislativ din sector, îmbunătățirea experienței ANRGN în domeniul relațiilor publice și al comunicării, protecției consumatorilor și recomandări privind reglementări specifice: Codul Comercial și Codul Tehnic al rețelelor de gaze naturale, organizarea de seminarii pe teme specifice, cu participarea agenților economici din sector.

Reprezentanții ANRGN au participat la programul cu finanțare nerambursabilă PHARE “Development of the Objective of the INOGATE Program in Romania” – PHARE Project RO 9805-01-01-02, colaborând la elaborarea de proiecte legislative referitoare la tranzitul și transportul gazelor naturale și țițeiului pe teritoriul României, alături de firma de avocatură “Mușat și Asociații”. Discuțiile din cadrul seminarului din luna iunie s-au purtat în jurul “Proiectului de lege cu privire la înființarea unor sisteme de transport interstatal al hidrocarburilor în România”.

În decursul anului 2001, a fost elaborat proiectul de implementare a unui sistem informatizat specializat în sectorul gazelor naturale din România și s-au organizat demersurile necesare în scopul identificării surselor de finanțare.

Reprezentanții ANRGN au participat, în mod constant, la negocierile cu Banca Mondială privind sectorul energetic, în special, sectorul gazelor naturale.

Prin specificul activității sale, ANRGN s-a aflat într-o strânsă colaborare cu Direcția Generală Integrare Europeană și Regională din cadrul Ministerului Industriei și Resurselor, în vederea armonizării legislației naționale din sectorul gazelor naturale cu Aquis-ul comunitar și elaborării Documentului de Poziție – Capitolul 14 “Energia”.

ANRGN a fost reprezentantul României pe lângă Organizația Națiunilor Unite – Comisia Economică pentru Europa de la Geneva, contribuind la actualizarea bazei de date a Centrului de Gaze cu cele mai recente informații privind sectorul gazelor naturale din România.

ANRGN a organizat împreună cu AFNOR, sub patronajul MIR, un seminar cu tema “Managementul mediului aplicat în sectorul energetic”, în colaborare cu Asociația Franceză pentru Standardizare (AFNOR), care a fost condus de domnul Paul de Backer, una dintre cele mai cunoscute personalități în domeniul mediului la nivel internațional. La acest seminar au fost invitați specialiști ai societăților din sectorul gazelor naturale și petrolului, ANRE, MIR, ANRM, MAPM și reprezentanți ai Ambasadei Franței la București.

6. Relații publice și comunicare

În decursul anului 2001, activitățile de relații publice și comunicare ale ANRGN au fost organizate, pentru prima dată, pe baza unui program bine definit și au avut un grad mare de diversitate, adresându-se, în măsura posibilă, publicului larg.

Un obiectiv important al comunicării a fost acela de a informa și consulta agenții economici din sector asupra reglementărilor emise de ANRGN. Astfel, la sediul ANRGN, s-au desfășurat, periodic, întâlniri cu personalul de conducere al societăților de producție, înmagazinare/stocare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale. În cadrul acestora, au fost organizate discuții concrete pe baza proiectelor contractelor-cadru de distribuție, furnizare, transport gaze naturale, ținându-se cont de sugestiile și observațiile formulate de societățile din sector în definitivarea documentelor supuse analizei.

În colaborare cu consultanții PHARE și USAID, în decursul anului 2001, ANRGN a organizat la Bazna și Poiana Brașov mai multe seminarii cu diverse teme, cum ar fi: “Rolul și atribuțiile reglementatorului și ale participanților pe piața gazelor naturale”, “Problemele financiare și tehnice ale companiilor gaziere”, “Tranziția pieței românești de gaze naturale și asistența oferită de USAID și PHARE”, la care au participat reprezentanți ai S.C. DISTRIGAZ SUD S.A. București, S.C. DISTRIGAZ NORD S.A. Târgu Mureș, SNGN ROMGAZ S.A. Mediaș, SNTGN TRANSGAZ S.A. Mediaș, MIR, USAID-România.

De asemenea, ANRGN a participat la mesele rotunde organizate de APER, pe teme care au vizat politicile energetice, inclusiv din domeniul gazelor naturale, privind alinierea legislației interne la cea comunitară, gradul de independență a autorităților de reglementare în domeniul energiei electrice și termice, precum și în domeniul gazelor naturale.

ANRGN a fost prezent, prin reprezentanții delegați, la simpoziioanele organizate de Comitetul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei.

La finele anului 2001, specialiști ai ANRGN, împreună cu experți din ANRE, S.C. ELECTRICA S.A. București, ICEMENERG, ANCER, precum și cu reprezentanți ai consumatorilor industriali și din sectorul distribuției districtuale a agentului termic, au participat la Adunarea Generală a ANCER, unde au fost analizate probleme cu implicații sociale, privind, în mod special, asigurarea unei protecții reale a consumatorilor.

Un alt obiectiv a fost informarea consumatorilor de gaze naturale asupra activității ANRGN și a implicațiilor, efectelor și consecințelor asupra lor, a reglementărilor emise. Astfel, au avut loc mai multe întâlniri cu reprezentanții sindicatelor din industria chimică și petrochimică, în cadrul cărora s-au dezbătut probleme legate de diferențierea tarifelor de distribuție pentru consumatorii racordați direct la Sistemul Național de Transport (SNT). La aceste întâlniri au fost prezenți și reprezentanți ai S.C. DISTRIGAZ SUD S.A., S.C. DISTRIGAZ NORD S.A. și ai Dispeceratului Național de Gaze.

În paralel cu activitățile de mai sus, principalele activități organizate în anul 2001 au fost direcționate către :

- a. Transmiterea periodică a comunicatelor de presă al căror conținut a urmărit transferul informațiilor de interes public, informații care să contribuie la promovarea și îmbunătățirea imaginii ANRGN;
- b. Elaborarea și trimiterea de materiale informative despre misiunea, atribuțiile și competențele ANRGN către principalele posturi de

- televiziune, respectiv către departamentele de știri și producătorii emisiunilor economice;
- c. Organizarea de reportaje sau interviuri de prezentare care au pus în evidență rolul și poziția ANRGN în contextul strategiei energetice naționale.

ANRGN a căutat să informeze cât mai complet publicul larg prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă. Astfel, președintele ANRGN a acordat postului de radio BBC un interviu având ca temă: "Liberalizarea pieței gazelor naturale - un demers necesar pentru integrarea europeană".

Au fost transmise comunicate de presă referitoare la aprobarea și stabilirea prețurilor și tarifelor reglementate din sector, și legate de liberalizarea pieței de gaze naturale. Aceste comunicate au fost preluate de radio, de televiziune și de presa scrisă, publicându-se în cotidiene de mare tiraj. S-a realizat o statistică procentuală a impactului comunicatelor ANRGN asupra mijloacelor media, stabilindu-se reacția de răspuns a acestora :

- Presa scrisă 80%;
- TV 15%;
- Radio 5%.

Totodată, a fost actualizată permanent baza de date care conține coordonatele ziariștilor specializați în subiecte economico-financiare cărora li se adresează, în principal, acțiunile de presă inițiate de ANRGN, astfel încât să fie asigurată o probabilitate cât mai mare de răspuns corect din partea acestora.

7. Prevederi ale reglementărilor în sprijinul armonizării legislației secundare în sectorul gazelor naturale cu cerințele Uniunii Europene

În procesul de armonizare legislativă cu prevederile comunitare energetice, respectiv preluarea Directivei 98/30/EC privind regulile comune pentru piața internă de gaze naturale, ANRGN a înregistrat progrese notabile concretizate prin:

- a. liberalizarea pieței – conform Deciziei Președintelui ANRGN nr. 133/2001, gradul de deschidere a pieței gazelor naturale a fost de 10% din consumul total de gaze naturale aferent anului 2000, iar numărul consumatorilor eligibili acreditați a fost de 17;
- b. importurile de gaze naturale – acestea au fost liberalizate, asigurând posibilitatea consumatorilor eligibili de a importa gaze naturale fără restricții;
- c. prevederile Directivei 90/377/EC privind procedura comunitară de îmbunătățire a transparenței prețurilor la gazele naturale la consumatorii industriali – acestea au fost transpuse prin Ordinul ANRGN nr. 538/2001 referitor la aprobarea procedurii pentru raportarea datelor privind consumatorii de gaze naturale. Ordinul prezintă integral metodologia de înregistrare a datelor la care se face referire în reglementarea comunitară, prevederile acestuia aplicându-se din luna septembrie 2001.

8. Remarci finale

Anul 2001 a reprezentat anul în care poziția ANRGN a fost dezvoltată și consolidată, rolul acesteia în aplicarea prevederilor strategiei naționale în domeniul energetic fiind apreciat la justa sa valoare, materializat în creșterea încrederii colaboratorilor în calitatea serviciilor prestate de aceasta.

În acest context, ca urmare a adoptării Legii nr. 791/2001, președintele și vicepreședintele ANRGN sunt numiți de către primul-ministru, această abordare determinând creșterea gradului de independență și asigurarea echidistanței ANRGN față de celelalte instituții ale statului.

ANRGN a făcut demersuri pentru implementarea unui sistem de management al calității având ca referențial standardul ISO 9001 : 2000, care să fie supus auditului efectuat de către un organism de certificare de notorietate internațională. În acest fel, eficiența activității interne a autorității va fi mult îmbunătățită și va crește, în mod implicit, nivelul de satisfacție al clienților serviciilor specializate.

Câteva aspecte prioritare ale activității ANRGN cuprinse în programul pentru anul 2002, menționate mai jos, dau o imagine clară asupra coordonatelor multilaterale specifice preocupărilor autorității :

- a. organizarea unor acțiuni de colaborare operativă cu ANRE și întocmirea unui plan de acțiune comun, în vederea respectării prevederilor legale de către agenții economici care utilizează gazele naturale ca agent primar;
- b. asigurarea gradului de deschidere a pieței de 25%, etapele viitoare pentru creșterea gradului de deschidere a pieței gazelor naturale până la 30-35% care trebuie atins în anul 2006, urmând a fi stabilite începând cu anul 2003, în urma evaluării rezultatelor obținute;
- c. monitorizarea respectării condiției impuse prin condițiile de valabilitate a autorizațiilor agenților economici autorizați de către ANRGN de a desfășura activități de proiectare și execuție în sectorul gazelor naturale și aplicarea de sancțiuni acelor care încalcă aceste condiții;
- d. elaborarea și promovarea metodologiei privind soluționarea de către ANRGN a eventualelor neînțelegeri precontractuale;
- e. continuarea implementării noului sistem de prețuri și tarife, având ca obiective revizuirea metodelor și a criteriilor pentru stabilirea prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale și diferențierea tarifelor de distribuție pe clase de consumatori finali captivi în sistemele de distribuție și stabilirea unor prețuri finale diferențiate pentru fiecare dintre acestea;
- f. promovarea, prin decizie a Președintelui, a Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în sectorul gazelor naturale, modificat și completat;
- g. completarea cadrului legislativ pentru aplicarea Directivei 98/30/EC, prin elaborarea reglementărilor tehnice (Codul rețelei, Codul de măsurare etc.) și a reglementărilor comerciale, până la 31.12.2002, cu asistență PHARE și USAID;

- h. îmbunătățirea imaginii publice a ANRGN prin aplicarea metodelor de comunicare moderne și prin diversificarea modalităților de colaborare cu reprezentanții presei, ai radioului și ai televiziunii;
- i. instruirea, în proces continuu, a personalului ANRGN prin intermediul cursurilor specializate necesare fiecărui compartiment;
- j. implicarea directă și activă în informarea și educarea consumatorilor, prin implementarea programului de participare publică, care conduce la reducerea substanțială a numărului sesizărilor și la satisfacerea cerințelor consumatorilor, în condițiile în care aceștia vor înțelege mai bine mecanismele pieței de gaze și se vor conforma acestora.

Majoritatea realizărilor ANRGN nu ar fi fost posibile fără sprijinul acordat de către conducerea Ministerului Industriei și Resurselor și fără aportul experților din Direcția Energie, Legislativ și Contencios, Finanțe și Contabilitate din cadrul aceluiași minister. Un ajutor constant a fost asigurat din partea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului și de reprezentanții administrațiilor locale, ai agențiilor guvernamentale, ai asociațiilor profesionale și ai asociațiilor sindicale și patronale.

Conducerea și întregul personal al ANRGN au convingerea că procesul de restructurare a sectorului și pieței de gaze naturale va continua în direcția scontată, în raport de obiectivele fixate prin programul de guvernare.

Raliindu-se la politica Guvernului României în sectorul gazelor naturale, ANRGN își exprimă încrederea că activitatea viitoare a autorității se va desfășura în condiții de înaltă probitate morală și responsabilitate profesională, pe baza cointereseării tuturor factorilor interesați.